

Virkið fakfelag fyllir 10 ár:

Hevur longu framt fleiri av endamálanum

Hevur góða lívs- og eftirlónartrygging

Felagið hevði í gjár virkað í 10 ár og hevur í hesum rættuliga stutta tíðarskeiði framt fleiri av endamálssetningum sínum.

Tá einir 40 sjúkráhhjálparar fyrri 10 árum síðan stovnaðu Føroya Sjúkráhhjálparafelag var tað m.a. við tí endamáli, at «...virka fyrri at lónar- og eftirlónar, arbeiðs- og útbúgvingarvívurskifti limanna fáa best møgulegan bætta, harundir at tryggja limarnar í starvi teirra. Harumframt eigur felagið at taka upp samvinnu við starvsfelag í Norðurlondum og annars geva tí gætur, sum uppi er í tíðini av stavsfelagsligum slag. ...»

Á einum tíðindafundi týsdagin upplýstu teir fimm nevndarlimirnir, at felagið hevur fingið ein sáttmála við føroysku myndugleikarnar.

Felagið hevur fingið eina lívs- og eftirlónartrygging, hevur skorað á at fáa eina útbúgving í lag, og hetta er við at eydnast.

Felagið hevur skipað fyrri álitismannaskeiðum fyrri at tryggja limarnar, og felagið er komið við í útlenska samvinnu og stendur á gáttini at koma upp í europeiska sjúkráhhjálparafelagið.

Eisini hevur felagið lagt áheitanir fyrri lótgtingi m.a. í samband við orlov í samband við barnsbúð.

Vóru verri fyrri

Inna Nattestad, ið hevur sitið í nevndini í øll 10 árini, greiðir frá, at orsøkin til, at sjúkráhhjálpararnir stovnaðu egið felag, var hon, at tær vóru nógv verri fyrri enn starvsfelagar teirra í Danmark, hóast sjúkráhhjálpararnir vóru limir í danska felagnum.

— Vit gjerdur uppskot til okkara egna sáttmála, men sjúkráhhjálparstýrið ynskti fyrribils, at vit skuldu ganga eftir tí danska sáttmálanum. Hetta góðtók felagið, men tað var tó treytað av, at vit fingur eina útbúgving av sjúkráhhjálparum í Føroyum.

Enn er ikki nøkur út-

búgvingarskipan komin í lag, men hon er í ljósmála. Hóast tann danski sáttmálin bert skuldi vera fyrribils, so er hann kortini í gildi enn.

Fekk skjótt pensjónsskipan

Umframt sjálvan sáttmálan var ein pensjónsskipan eitt tað fyrsta málið, sjúkráhhjálparafelagið fór at arbeiða við. Og longu árið eftir — í 1974 — fekk felagið eina sokallaða samlagstrygging í lag við Tryggingarsambandið.

— Soleiðis eru vit tað einasta fakfelagið á Landssjúkrahúsinum, sum í staðin fyrri at lata pensjónspeningin fara niður í danskar pensjónsgrunnar, letur peningin vera í føroyska samfelagnum, sigur Meta Johannesen.

Marjun Hendrikssen greiðir frá, at tryggingarskipanin er ikki bert fyrri sjúkráhhjálparar í festum starvi, men eisini fyrri hvílandi limir. Men hon er tó ikki galdandi fyrri sjúkráhhjálparar, ið ikki hava fast starv.

Útgjaldingini valdast alt eftir, hvussu leingi viðkomandi hevur starvast, um viðkomandi hevur starvast fulla tíð ella ikki, men í øllum førum er talan um eitt fitt iskoyti, tá sjúkráhhjálparin gevst 65 ára gamal.

Tryggingargjaldið er 12 pst. av mánaðarlønini. Arbeiðsgevarin — Sjúkráhhjálparafelag — letur átta prosent, meðan fyra prosent fara av lønini.

Góða skeið-skipan

Sjúkráhhjálparafelagið hevur eisini gjørt nógv fyrri at útbúgva álitisfólk. So skjótt sum hesi eru vald, fáa tey høvi at fara á álitisfólkskeið í Danmark.

Á hesum øki hevur felagið samvinnu við Dansk Kommunal Arbejderforbund, ið er tað felagið, føroysku sjúkráhhjálpararnir áður vóru limir í.

Sjúkráhhjálpararnir latu sjúkráhhjálpararnar

fáa fri við lón, meðan skeiðið varir. Felagið hevur góðið ferðirnar, meðan kommunalarbeiðarafelagið hevur góðið vistarhald á skúlunum niðri.

Meta heldur, at í meðal hava tvey fólk verið niðri árliga.

Men felagið hevur eisini skipað fyrri tveimum skeiðum í Føroyum. Á teimum hava lærarakreftirnar verið bæði føroyskar og danskar.

Umframt skeiðum í kommunalarbeiðarafelagnum hava limir í sjúkráhhjálparafelagnum eisini havt møguleikan at fara viðari á skeið, ið LO skipar fyrri.

Nú Upplýsingarfelagskapur veiði- og verkamanna er stovnaður, hevur nevndin í sjúkráhhjálparafelagnum umhugað at fara upp í henda felagskapin. Hesin spurningurin skal tó takast upp á einum limafundi.

Í altjóða felag

Annars hevur felagið fingið tilboð um at koma upp í europeiska felagið hjá sjúkráhhjálparum.

Umboð fyrri felagið lutu tóku fyrri umleið ári síðan á einum umboðsráðsfundi sum eygleiðarar og í síðstu viku lutu tóku umboð fyrri felagið á einum arbeiðsfundi. Hesin fundurin hevur lagt til rættis eina ráðstevnu, ið skal haldast í Helsinki næsta ár. Nevndin ivast ikki í, at sjúkráhhjálparafelagið fer upp í europeiska felagið.

Tær, sum mannaðu fyrstu nevndina í hesum virkna fakfelagnum fyrri 10 árum síðani, vóru: Diana í Puntabyrgi, formaður, Inna Nattestad, næstformaður, Elonora Garðshorn, nú Joensen, Jónfríð Poulsen og Marjun Nols-æ.

10 ára føðingardagurin verður hildin við samkomu og veitslu leygardagin. Í samband við dagin fær felagið eisini vitjan úr Danmark.

jo-mo

Nevndin í Føroya Sjúkráhhjálparafelag: Sigfríður Dam Olsen, kassameistari, Meta Johannesen, formaður, Inna Nattestad, næstformaður (Inna hevur sitið í nevndini síðan felagið varð stovnað) og framman fyrri Marjun Hendrikssen og Karin Andreassen, nevndarlimir

sjúkráhhjálpara- skúlin í ljósmála

Tørvurin á sjúkráhhjálparum er stórir.

Felagið hevur víst á hetta í fleiri ár

Í komandi ári fæst kanska ein nýggj útbúgving í Føroyum. Eitt tiggju ára gamalt ynski hjá Føroya Sjúkráhhjálparafelag verður væntandi framt næsta ár.

— Vit fingur í fjør at vita frá landsstýrinum at tað vildi ganga við til at fáa eina útbúgving av sjúkráhhjálparum í lag. Í fjør var eingin peningur at seta á figgarlógina, men nú hava vit høyrð, at landsstýrið hevur biðið sjúkráhhjálparstjóran seta eina peningaupphædd til endamálið á uppskotið til figgarlógina, greiðir Meta Johannesen, formaður í sjúkráhhjálparafelagnum, frá.

Karin Andreassen, ein av nevndarlimunum, sigur, at felagið ynskir ikki at seta ein skúla sum so á stovni. Hinevnið kundi tað bleiv átroðkandi neyðugt. Nú er tað helst neyðugt, og tað er tí í seinra lagi at fáa útbúgvingina.

Annars hava vit alla tíðina víst á tørvinn, sigur Sigfríður Olsen, kassameistari í sjúkráhhjálparafelagnum.

Sjúkrasystarnar arbeiðið ímóti

— Men sjúkrasystrafelagið hevur roynt at arbeiða ímóti eini sjúkráhhjálparaútbúgving?

— Tað vita vit, siga allir fimm nevndarlimirnir.

— Tað ljóðar, at sjúkrasystarnar royna at koma inn og fáa stórv aftur frá sjúkráhhjálparunum?

— Hygg her, sigur Meta, gongdin er tann, at upprunaliga vóru sjúkráhhjálparar settir í starv, tað var ikki nógv mikið av sjúkrasysturum. Men nú eru nóg nógvar — helst yvirproduktion — og nú vilja tær hava stórvini aftur. Tað kann kortini ikki vera rætt, tá vit hava havt tey í nógvar.

— Harafturat er talan um hvørt sitt arbeiðsøki og vit eru ikki áhugað at arbeiða móti hvørjum øðrum. Vit arbeiða undir sjúkrasysturum — undir vegleiðing frá teimum, visir Inna Nattestad á.

Meta kemur eisini inn á,

at tað samfelagsliga er biligari at útbúgva sjúkráhhjálparar. Henda útbúgvingin tekur eitt ár, meðan sjúkrasysturnar læra í tryk og eitt hálvt ár.

— Tað er óneyðugt at útbúgva fólk í tryk og eitt hálvt ár at vaska og raka fólk, reiša upp o.s.fr.

Stórir tørvur

Nevndin í sjúkráhhjálparafelagnum sigur, at tørvurin á sjúkráhhjálparum er stórir. Sum er, er tørfort at fáa útbúgv fólk í feriu og tað fólk eru sjúk.

Harafturat rokna felagið við nógvum nýggjum stervum á ellis-, rektar-, vistar- og umlættingarheimum, sum annaðhvørt eru í gerð ella eru í umbúna.

Leysliga verður mett at tørvurin á sjúkráhhjálparum liggur um 40.

Umframt prógv frá 9. flokki krevst eingin annar forkunnleiki fyrri at fáa útbúgving sum sjúkráhhjálparari. Útbúgvingin tekur eitt ár — triggjar mánaðar á skúla og niggju mánaðar úti í praktiskum arbeiði á sjúkráhusi ella rektarheimi.

jo-mo